

Predikotexten står hos Hesekiel, 37:1-14, men läs detta först:

I nnan vi läser texten är det lämpligt att vi erinrar oss vissa enkla fakta. Under århundradena före vår tidsräknings början fanns det många folk i Främre Orienten som firade gudstjänst i skilda former: babilonier, assyrier, egyptier, israeliter osv. Alla dessa gudstjänstfirande församlingar är bortspolade, de är förflutna, utom en, den judiska synagogan, hon lever: Där läses fortfarande, i dag, samma heliga texter som då. Vad beror det på?

En omständighet skilde Israel från de andra. Där talade profeter som förkastade

folket och som förutsåg dess politiska undergång. När katastroferna kom, fanns det för Israel något att hålla i. Inte ett enda av dessa andra folk beskriver sin konung så sköningslöst sant som Gamla testamentet beskriver David, konungen som bedrog Uria och tog hans hustru Batseba, konungen som sattes på plats av en enkel profet: "Du är den mannen. Du stjal den fattiges enda lamn." När vanliga orientaliska kungadömmen föll, då gick allt under. När Israels folk föll, gick i grunden ingenting under:

Gustaf Wingren predikar

Det går fortfarande att samla mycket folk till en predikan. Under generalkonferensen blev det fullt i Immanuelskyrkan av människor, som ville lyssna till professor Gustaf Wingrens utläggning av den i mångas tycke säregna texten hos profeten Hesekiel, där han talar om de döda benen, som genom Guds ingripande får nytt liv igen. Den som inte hade tillfälle att lyssna kan här läsa predikan. Och många lyssnare återvänder säkert gärna till den. Greta Hofsten antecknade.

På fem punkter är denna text lärorik för oss, just 1973. För det första: Säg öppet att en sak är död när den är död — men förvill inte!

Det profetiska språket i Gamla testamentet är lika hårt, lika rakt och öppet som språket i våra ungdomars demonstrationståg på gatorna. Och i båda fallen ligger det kärlek under. Vi äldre har lagt oss till med ett sätt att tala om våra samfund som är inlindat, gärna med en liten mild och extra söt klang på slutet. Det språket befriar oss från sammanstövningar — men

som än annars har gått under) att finnas en judisk synagoga som väntar på Messias och en kristen församling, som tror Messias vara redan född och korsfäst och som nu väntar honom från skyarna. Och bådas väntan ska, på ett för oss nu obegripligt sätt, bli en enda, samma väntan. Även om vi nu är nere i en dal med döda ben, så är vi en dal som ska sjuda av liv till slut.

För det andra: Var trogen bakåt — men blicka ändå framåt! För, se i Bibeln äldrig rena nyheter. Förnyelsen väver fram ur det som varit. Älskade, tänk på att

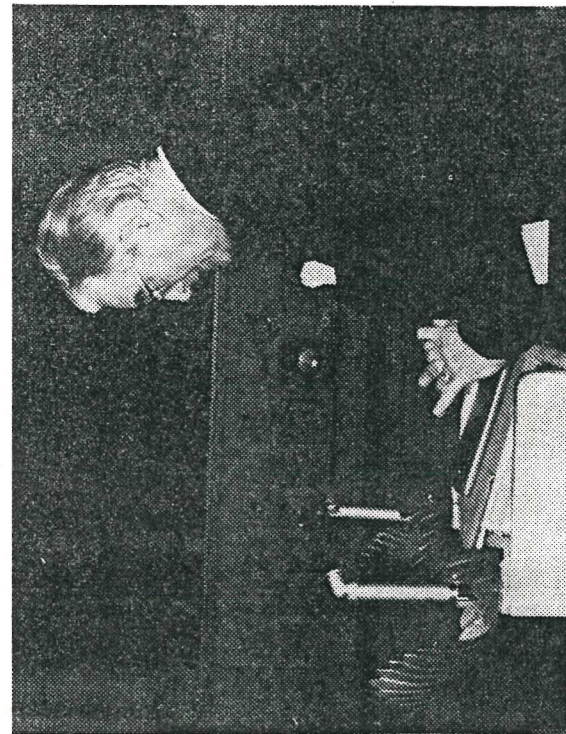
Herren förblev Herren som hade framtiden i sin hand — Gud kunde göra ett slaget folk till ett levande folk. Hade han nu straffat såsom profeterna hade sagt, ja, då kan han också ge oss liv igen, såsom profeterna alltid har sagt.

Med detta Israel är den kristna kyrkan förenad. David, konungen, motsvaras av Petrus, klippan, den store aposteln, som ljugar och förnekar och gråter och uppriktas — tills han lär sig att leva på nåd. Vi har samma Gud, Israel och vi, Herren som uppväcker döda.

Och nu kan vi läsa texten. Den är talad av Hesekiel till Israel i Babel. När vi hör orden om "de döda benen", låt oss då, var och en för sig, tänka på våra kyrkor och missionshus, där de nu ligger, utspridda över Sverige, liksom om de — i sin tomhet denna kväll — väntade på Anden.

Texten står hos profeten Hesekiel, i det 37:de kapitlet.

Låt komma, Gud, till oss ditt ord, det heliga och klara! Amen.

Professor Gustaf Wingren i Immanuelskyrkans predikstol.

då är det säkert att Guds folk i Sverige (liksom i det gamla Israel) kommer att få se de söndrade splittrade bitarna av Kristi kropp sammanfogas och "övertäckas med hud därövanpå".

Och sedan! Ja, nu är vi äntligen vid textens centrum.

För det fjärde: Ordet, Guds ord oss, är det som ger liv de döda benen.

Israel har en unik tilltro till or- det, detta ord, detta ord som inte kan

skap, detta, vars enda dräkt är ordet, det klara talet till världen. "Du människobarn, profetera och säg...!"

Och därmed är vi vid det sista, det mest överraskande i hela Hesekieltexten.

För det femte: Guds skapande ord, som ger liv åt döda ben, som öppnar gravar och som hämtar döda upp därifrån, detta Guds skapande ord talas av en vanlig människa, ett "människobarn". I etapper befäller Gud i Hesekieltexten ett människobarn att tala.

Dessa teckenförbudare ibland oss, som vill ha ett bevis för Guds existens, de kommer aldrig att få något Gud låter en människa tala till döda ben, det är vad vi får. Och när profetian uppfylls, när benen blir levande och för ut ur Babel, ty detta sker ju, ja, då är det en vanlig världslig händelse, perserkonungens seger över Babel, som bekant, år 538. I Nya testamentet står vi inför samma paradox. Den herre som i evangeliets sista verser säga sig äga all makt i himmel och på jorden, han överlämnar inte något enda maktdräskap till de sina. Han befäller elva män att tala. "Gå ut och predika evangelium för allt skapat!" När detta fåtal gick ut i världen och talade, när så småningom "alla folk" runt Medelhavet ville "bli lärjungar" och när kejsaren till slut blev församlingsmedlem, ja, då kan vi hi-

... på slutet. Det sprakar, det ramlar oss från sammanstötningar — men det andas icke kärlek. I kärlekens höga visa uttalar Paulus en viktiga sats om kärleken: "Den gläder sig icke över orättfärdigheten men har sin glädje i sanningen." Om vi som individer ser tillbaka på vårt liv, märker vi, att de perioder då vi verkligen förnyades, var tider då alla slöjor rycktes undan och vi såg, såg hur det var, såg verkligheten. Och omvänt: mycken förföring i våra liv har sin rot i att människor omkring oss var så där kärlekslösa, vanliga som kristna nuförtiden ofta är: de slätade över och de berömda utan att mena något.

Vi skulle behöva en analys, en hård och kär analys av de kristna samfundens ställning i landet, där man kallade död för "död". "Här ligger ben över dalen och de är förtorkade." Sådana sanningar vågar man bara uttala när det finns hopp. Inför den hopplöst sjuka tiger läkaren i regel, men en yngling som behöver en hård kur för att botas, kan få höra sanningen. Och den kristna kyrkan, liksom den judiska synagogan, är i den mening en evig yngling, att de båda har obegränsad framtid. Vad staterna i världen än gör, även om nya gasugnar inträffas, även om kyrkor förbjuds över hela världsdelar, även om staten Israel faller — ett kan vi vara personligt visse om: i världens yttersta tid kommer det (vad

... förnyelse i bronen är aldrig föna nyheter. Förnyelsen växer fram ur något gammalt som dog. Ålskad och mycket varierad är bilden av stubb, det nedhugna trädet, där en teining springer fram, ett rotskott ur förtorkad jord. Det är i det uråldrigt gamla som roten till det nya ligger. Grundmönstret är Uppståndelsen på tredje dagen, livets seger i en grav, där en avrättad och död Kristus hade blivit lagd: "Det är en ros utsprungen av Jesse rot och stam".

Efter den hårda analysen av samfundens läge i Sverige, en analys som är nyttig om den helt enkelt är sann, sann och osmyckad, kommer det gärna nyhetsmakare: "nu ska vi få liv i de gamla kyrkorna! Hör på bara! Här finns alla möjliga moderna ideologier som vi har försummat!" "Var gärna", säger Heseckiel, "en snu saktisk mot dessa kända samfundspedagoger!" Kom ihåg att de som får liv är de döda benen, det är det döda som förnyas, det är där det blir ett rassel och ett gny, så att "det ena benet fogas till det andra" och det växer senor och kött därövanpå.

Ja, det är det gamla som får liv — men inte när blicken är vänd bakåt! Tvärtom. Det är framtid i hela Heseckiel syn, det är framtid i uppståndelsen på tredje dagen, ja, i allt som Bibeln talar om. Vänd i dag blicken mot världssvälten, mot befolkningsexplosionen, mot

BIBELKURSEN I SALA

Ingår som ett led i SMF:s nya bibelinstitut

- Tid: 23 juli—12 augusti 1973
- Plats: Missionskyrkan, Sala
- Kursledare: Distriktsföreståndarna Bertil Nordenstig och Birger Dahlkvist.
- Kursavgift: 200.— (Kost till självkostnadspris, fritt logi). Stipendier.

Anmälan eller förfrågan sändes till distriktsexpeditionerna i Eskilstuna, Båtsmansgata 3 eller Karlstad, Östra Torggata 18.

Vi läser Bibeln tillsammans!

Mälardalens och Värmland-Dalslands distrikt

... att växer samman i vår splittrade svenska kristenhet, så att benen åter fogas tillhop och blir till en kropp. Vänder vi blicken mot varann i Sverige, så ser vi bakåt. Rikstinget vi ögat mot de globala världens problemen, då ser vi framåt, in i 1980-tal, in i 1990-tal. Då är det liv vi ser fram emot, nytt liv, upp ur kriser.

För det tredje (nu börjar texten bli svårsmält): försök få ordning på skelettet först — så kommer Anden sen! Texten här hos Heseckiel är en parallell till skapelseberättelsen. Först skapas människan av lera, sedan inblåser Gud livsanden efteråt (1 Mos. 2:7). Men återigen är det fråga om något allmänt bibliskt. Först något oerhört utvärtes, räddning ur Egypten, marsch genom Röda havet, sen: uppenbarelse på Sinai. Först utnämning av 12 apostlar, därbländ Judas Iskariot (som skulle falla ifrån), sedan pingstens Ande över dessa apostlar, bland vilka ingen hade varit särskilt livsduelig under Långfredagens kris. Kriser finns i Bibeln, men anarki finns inte. Detta är en punkt som våra karismatiker och "Jesusfolk" borde tänka på. De idealiserar gärna framvaron av yttre ordning, framvaron av skelett. Men ben, även torra ben, behövs att fästa livet vid, om inte kroppen i längden ska bli lös och sladdrig.

Man ska inte förakta administration när man vill förnya kyrkan, det vore ett obibelt ideal! Och man måste veta att döda ben måste fogas ihop på ett nytt, yttre, sätt, ifall man skall kunna få liv i kroppen. Chansen att få skelettet nyordnat bör man inte visa ifrån sig inte ens om man får anbudet från staten. Ett samfund här i landet, det största, blev nyss erbjudet 20 års byggande, men det förnedrog att låta de torra benen liggas som de ligger. Det är något som man redan ångrar på det hållet och det är en tröst att veta att det alltid finns rum för omvändelse. Men när de torra benen kommer att fogas tillhop på ett nytt sätt, ett yttre sätt, genom beslut,

Israel har en unik tilltro till ordet, detta svaga, detta som inte kan stanna och som man inte kan ta på — det försvinner ju i luften, tycks det. Hela världen har enligt Israels tro blivit till genom att Gud talade: "Varde!" Då jag första gången kom in i Amsterdams synagoga, som byggdes upp på nytt efter andra världskriget, "reste sig upp och stod på sina fötter" för att tala med Heseckiel, då var det ingenting där som gjorde ett sådant intryck på mig som den fullständiga framvaron av utsynkning. Inte en bild, inte en prydnad. Därinne hade det under svåra år samlat en skara som väntade på Ordet och på ordet allena. De väntade icke för gäves, trots att ett världskrig rullade över dem. Här har vi vansluktats, tror jag, vi i den kristna kyrkan — och föresten i hela vår kultur, TV-kulturen. Barn som inte kan läsa böcker utan bara tecknade serier, studenter som inte kan höra en torr och redig föreläsning utan att matas med bilder på en duk, bilder som gör det lättare att ta sig igenom 45 minuters tal men som inte gör auditoriet intelligenta, och så vi vuxna till slut, ner-sjunkna framför TV-rutan, där världens nöd och nöjen fladdrar förbi, i bild efter bild.

Ande i Bibeln, ruach på hebreiska, pneuma på grekiska, det betydande "luft i rörelse", vind — "kom du ande från de fyra väderstrecken och blås på dessa dräpta", sa Heseckiel. Ande är därför andedräkt, alltså den blåst som kommer ut ur munnen när man talar. Därför är det också exakt samma innebörd i de två satserna i Psaltaren 33:6, att Gud skapar genom Ordet och att han skapar genom "sin munns ande". Därför är bibelordet, detta torra ord, stubben som kyrkans förnyelse kommer ur, bibelboken såsom grundval för mänskligt tal, en bok utan illustrationer, med krav på oss, nu, att tro på det talade ordet. Åtkon kan vi göra tillsammans med andra — och det bör vi göra, vi bör göra det långt mer än hittills, tillsammans med andra utanför kyrkan. Men det som är för oss unikt, det är vårt bud-

... samslingsmedlem, ja, då kan vi historiskt förklara denna utveckling ur allmänt kända orsaker, såsom vi förklarar persernas seger över Babylonien 850 år tidigare.

Gud blir aldrig synlig, såsom något separat för sig själv, vid sidan om det mänskliga skeendet. Vi har hans ord att tala, ut till "vinden från de fyra väderstrecken", det är allt. Detta är det märkliga: liksom Gud med Ordet skapade världen, så åstadkommer Guds fortsatta tal genom människoröster vanligt världshistoria och icke en separat andlig, okroppslig historia.

Men — det skall vara det sista i kväll och därmed får hela Heseckiel-texten adress: Talar vi det ord som Gud befäller oss att tala, behöver vi inte vara många. I nödfall räcker det om man är en enda, ett människobarn, bara man icke tiger. Icke tiger. Hela historien är fylld av exempel på vilken kraft som ligger i sanning även när det är ett fåtal som uttalar den. Därför söker sig denna Heseckiel-text i kväll till en enda, ett "människobarn" i Immanuelskyrkan. Hennes plats här i lokalen vet vi inte — kanske en ung människa, vars röst ingen ingen offentlig har hört och som nu närmast känner skräck inför tanken att "det kunde vara jag!"

Det är lydnaden och tålmodet och uthärdandet allt hänger på, uthärdandet även när frukten av all möda först ser ut som ett dött skelett utan ande. Det sista ordet här i kväll skall vara Jeremia 15:19, ett av Gamla testamentets finaste profetord, ett gudomligt löfte som en gång riktades till en ung och svag och ensam människa: "Om du frambär ädel metall utan slag, skall du få tjäna mig såsom mun... Och jag skall göra dig inför detta folk till en fast kopparrör."

Låt oss tacka och bedja! Lovad vare Gud, som genom sitt ord har tröstat, lärt, förmånat och varnat oss. Stadfräst nu, genom din Ande, ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare utan dagligen växer till, i tro, hopp, kärlek och tålmod, hela livet ut, och blir sanna. Genom Jesus Kristus, som är vår herre. Amen.